

Załącznik nr ¹ do Uchwały 138/XXII/2016

Rady Gminy Szczawin Kościelny

z dnia 28 grudnia 2016

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE SZCZAWIN KOŚCIELNY
NA LATA 2017 - 2020

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie	4
2.1. Cechy przemocy domowej	4
2.2. Formy przemocy	4
2.3. Skutki przemocy w rodzinie	5
3. Podstawy prawne opracowania Programu	6
4. Założenia Programu	7
5. Cele Programu	8
5.1. Cel główny Programu	8
5.2. Cele szczegółowe Programu	8
6. Sposób realizacji celów	8
7. Przewidywane efekty realizacji Programu	11
8. Odbiorcy Programu	12
9. Realizatorzy Programu	12
10. Finansowanie Programu	13
11. Monitoring i sprawozdawczość	13

1. Wstęp

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy.

Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody”.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi bardzo poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Destrukcyjna siła niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie za sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu.

Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, składającego się z instytucji i profesjonalistów niosących wsparcie osobom dotkniętym przemocą domową.

2. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym trudno się rozmawia, a który jeszcze trudniej zbadać. Ciągle możemy jedynie oszacowywać jedynie jego przybliżone rozmiary, gdyż jest bardzo wiele niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy, często nadal jest traktowana jako wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu.

2.1. Cechy przemocy domowej to:

- intencjonalność, co oznacza, że jest celowym, zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą i jej całkowite podporządkowanie; naruszanie praw i dobra osobistego członka rodziny,
- wykorzystywanie przewagi, siły, naruszanie podstawowych praw człowieka: prawa do nietykalności fizycznej, godności, szacunku. Przewaga ta może odnosić się do dominacji fizycznej lub wszelkiej innej np. psychologicznej, ekonomicznej,
- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody osłabiając jej zdolność do samoobrony, naraża na nieustanne zagrożenie zdrowia i bezpieczeństwa, a tym samym na życie w ciągłym lęku i destabilizacji. To z kolei jest przyczyną osłabienia mechanizmów obronnych, które w znacznym stopniu utrudnia wyjście z niszczącej sytuacji.

2.2. Formy przemocy

Zjawisko przemocy domowej, ze względu na sposób w jaki demonstrowane są zachowania sprawców przemocy oraz obszar funkcjonowania ofiary, w obrębie którego dokonuje się przemoc może przybierać różne formy:

- **przemoc fizyczna** polega na używaniu fizycznej siły w celu wymuszenia określonego postępowania (lub ukarania za złamanie reguł ustalonych przez sprawcę), wywołania lęku; odprowadzenia własnych, trudnych emocji (gniew, frustracja, niezadowolenie); są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń czy zasinień.
- **przemoc psychiczna** to bardzo szerokie spektrum działań i zachowań uruchamianych przez sprawcę celowo, nakierowanych na zmianę przekonań, nastawienia czy światopoglądu, a także zmianę potrzeb, ocen, uczuć, postaw ofiary tak, by osoba manipulowana działała zgodnie z oczekiwaniami sprawcy, pod jego pełną kontrolą. Tego typu przemoc koncentruje się na uzyskaniu psychologicznej dominacji nad ofiarą. To umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych;
- **przemoc seksualna** polega na wymuszaniu niechcianych i nieakceptowanych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy;
- **przemoc ekonomiczna** to działania zmierzające do całkowitej finansowej zależności ofiary od sprawcy;
- **zaniedbanie** – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Jest formą przemocy mogącą oznaczać m.in. pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, nieudzielenie pomocy w chorobie, itp.

2.3. Skutki przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe

problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Do najczęstszych objawów będących skutkami przemocy należą: poważne obrażenia ciała, zwiększona częstotliwość powstawania chorób somatycznych związanych z długotrwałym stresem, przygnębienie, smutek, niepokój, stany depresyjne, niestabilność emocjonalna, niekontrolowane wybuchy złości, agresji, płaczu, śmiechu, zmienność nastrojów, niepewność, trudności w podejmowaniu decyzji, stany lękowe, niska samoocena, bezsenność, koszmary nocne, bezradność, kłopoty z koncentracją uwagi.

Na szczególnie poważne konsekwencje zachowań przemocowych narażone są dzieci. Często są one bezpośrednimi ofiarami / świadkami przemocy w rodzinie. Poza obrażeniami fizycznymi dziecko może doświadczać poczucia ciągłego niepokoju i zagrożenia. Może odczuwać, iż jest pozbawione miłości, zaufania i bezpieczeństwa. Niezaspokojenie tych podstawowych potrzeb wpływa na dalszy rozwój dziecka i może być przyczyną wielu schorzeń psychosomatycznych. Dzieci będące ofiarami wykorzystywania seksualnego wykazują wysoki poziom depresji, czują się osamotnione, mogą się u nich pojawić myśli samobójcze, zaburzenia snu, nadpobudliwość, agresja, niskie poczucie własnej wartości. Przemoc psychiczna wobec dzieci niekorzystnie wpływa na ich rozwój. Może prowadzić do nieprzystosowania społecznego, deficytów intelektualnych, trudności w relacjach rówieśniczych. Mogą się też pojawić trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, wysoki poziom agresji, eksperymentowanie w używaniu środków psychoaktywnych. Konsekwencje przemocy ujawniają się często po długim czasie, kiedy dziecko dorasta, lub w jego dorosłym życiu. Doświadczenie przemocy w dzieciństwie ma wpływ na całe dorosłe życie. Podwyższa ryzyko, że krzywdzone dzieci same staną się w przyszłości krzywdzącymi rodzicami. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

3. Podstawy prawne opracowania Programu

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r.;
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r, poz. 1390);
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2016 poz. 487);

4. Ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930);
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r., poz. 2082 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r., poz. 355 z późn. zm.);
7. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r., poz. 1943);
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r., poz. 1137);
9. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1749);
10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 239);
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224);
12. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446);
13. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szczawin Kościelny na lata 2015 – 2020.

4. Założenia Programu

Głównym założeniem Programu jest stworzenie systemu zintegrowanych działań we współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na terenie gminy w zakresie pomocy społecznej. Program będzie łączył zasoby kadrowe, rzeczowe, wiedzę, kompetencje umiejętności i doświadczenia takich podmiotów jak: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, kuratorzy sądowi, Kościół, placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz instytucje podstawowej opieki medycznej.

W sytuacjach wymagających interwencji kryzysowej koordynacją działań zajmować się będzie Zespół Interdyscyplinarny, w którym przedstawiciele podmiotów realizujących Program zdiagnozują sytuację rodziny wymagającej pomocy, ustalą plan działań i wyznaczą jego wykonawców.

Program opierać się będzie w głównej mierze na profilaktycznym przeciwdziałaniu, poprzez monitorowanie środowisk w bieżącej pracy socjalnej, wczesnym rozpoznaniu zagrożeń, zdiagnozowaniu przyczyn i ustaleniu planu zaradczego. Istotną rolą podejmowanych w Programie działań będą szeroko prowadzone kampanie informacyjne, programy edukacyjne, poradnictwo i doradztwo. Program zakłada także

doskonalenie, poprzez szkolenia kadr przygotowanych do skutecznego zapobiegania i interwencji w razie kryzysu. Te wszystkie elementy programu pomogą zmienić funkcjonujące nadal w świadomości wielu osób błędne wyobrażenie o skali zjawiska, jego skutkach społecznych, przyczynach i potrzebie stanowczego przeciwstawiania się tego typu problemom. Zmiana mentalności społecznej wspomogła działania mające na celu powstrzymanie przemocy, zapewnienie bezpieczeństwa jej ofiarom, przełamanie obojętności wobec niej i pomoże w powszechnym napiętnowaniu tego zjawiska i jego sprawców.

5. Cele Programu

5.1. Celem głównym Programu jest: przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Szczawin Kościelny.

5.2. Cele szczegółowe Programu:

1. Zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

6. Sposób realizacji celów

- 1) Zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie:
- diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Szczawin Kościelny

- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy w zakresie instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;
- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie;
- monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy;
- realizacja projektów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony osób jej doświadczających;
- realizacja zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie promowania programów w środkach masowego przekazu pozbawionych treści przemocowych (telewizja, internet, gry komputerowe, prasa);
- promowanie wśród dzieci i młodzieży różnorodnych form spędzania czasu wolnego z pominięciem zachowań agresywnych;
- promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, informowanie o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci;
- upowszechnianie i dystrybucja materiałów informacyjnych w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, przyczyn i skutków przemocy w rodzinie;
- organizacja lokalnej kampanii społecznej, np. plakaty, spotkania z sołtysami, radnymi, ulotki, broszury, artykuły w prasie lokalnej

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe

2) Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie:

- koordynowanie i doskonalenie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat podmiotów świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz form udzielanej pomocy;

- zapewnienie pomocy i wsparcia, a także w miarę potrzeby bezpiecznego schronienia w całodobowej placówce osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- uruchomienie grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej;
- funkcjonowanie i rozwój Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, prowadzenie przez Zespół skoordynowanych i zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- prowadzenie działań terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy;
- zwiększenie dostępności do informacji w zakresie możliwości i form pomocy psychologicznej, medycznej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej i prawnej;
- propagowanie dostępności telefonów zaufania oraz telefonów interwencyjnych i informacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie w ramach kierowania osób doświadczających przemocy do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Domu Samotnej Matki, ośrodka wsparcia itp.;
- sporządzanie wniosków do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;

Realizator: GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Urząd Gminy, organizacje pozarządowe;

3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie:

- podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedury wobec osób stosujących przemoc;
- działania w zakresie uniemożliwienia osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazu kontaktowania się i zbliżania do osoby pokrzywdzonej;
- udzielanie informacji oraz kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych
- zobowiązanie do konsultacji, podjęcia terapii, leczenia, itp. w placówkach udzielających specjalistycznej pomocy;

- sporządzanie wniosków o leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu, stosujących przemoc w rodzinie;
- sporządzanie wniosków do Prokuratury Rejonowej o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji osób stosujących przemoc w rodzinie, kontrola nałożonych zobowiązań o podjęcie stosownych działań w zakresie leczenia odwykowego;

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Urząd Gminy

4) Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług:

- zapewnienie możliwości udziału w różnych formach doskonalenia zawodowego (wewnętrznego i zewnętrznego), których celem jest podnoszenie kwalifikacji oraz doskonalenie umiejętności osób pracujących bezpośrednio z osobami stosującymi przemoc, jak i doświadczającymi przemocy;
- zapewnienie możliwości podnoszenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie rozpoznawania wczesnych symptomów występowania zjawiska przemocy w rodzinie;
- zapewnienie poradnictwa i wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie w formie superwizji bądź grupy wsparcia;
- zaopatrywanie się w wydawnictwa i literaturę fachową dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podniesienie świadomości wśród mieszkańców gminy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczających przemocy,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zwiększenie kompetencji i umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

8. Odbiorcy Programu

- a. ofiary przemocy w rodzinie , w tym:
 - dzieci,
 - współmałżonkowie lub partnerzy życiowi,
 - osoby starsze,
 - osoby niepełnosprawne,
- b. sprawcy przemocy domowej,
- c. świadkowie przemocy domowej,
- d. osoby i instytucje które z racji wykonywanych obowiązków zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z przemocą w rodzinie,
- e. społeczności lokalne.

9. Realizatorzy Programu

- Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Placówki oświatowe i ochrony zdrowia z terenu gminy Szczawin Kościelny,

- Policja i Sąd,
- Organizacje pozarządowe.

Zakłada się, że Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020 będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy w rodzinie. Ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez cały okres trwania projektu. Działania skierowane do społeczności lokalnej, instytucji, organizacji będą miały charakter:

- profilaktyczny – promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy, nowatorskich i systemowych rozwiązań;
- edukacyjny – upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym braku akceptacji dla przemocy;
- pomocowy – specjalistyczne poradnictwo, działania profilaktyczno-terapeutyczne, korekcyjno-edukacyjne, informowanie o miejscach i możliwościach udzielenia pomocy;
- wspierający – wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji, współpraca i wymiana doświadczeń, dobre praktyki.

10. Finansowanie Programu

Zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Szczawin Kościelny na lata 2017 - 2020 będą finansowane ze środków własnych gminy oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

11. Monitoring i sprawozdawczość

Program monitorowany będzie corocznie, zaś dane uzyskane z monitoringu pozwolą na proces ewaluacyjny Programu. Podmioty realizujące Program raz na rok będą dokonywały analizy jakościowej i ilościowej wykonywanych zadań.